

Illustreret Familienblad.

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter

Nr. 14.

Illustreret Familienblad
udkommer hver Uge og koster 1 Dollar
pr. Aar, ufravigelig i Forud

Den 8de April 1893.

Illustreret Familienblad
udgives af E. Dultsberg,
Decorah, Iowa.

7de Aarg.

Prins Carl paa Ski. Tegning fra Staugum af W. Peters.

Jernbanesituationer.

Af V. L.

(forts.)

Man holder Toget; vi ere i Pinneberg. Kun en halv Time, og dog maaste afgjorende for en Mennefsjæl for Tid og Evighed. En Bemærkning, førend vi forlader dette Trafik-tatuddelings Emne. Jeg har ikke ved min Fremstilling villet hverken anprise eller kritisere F's Methode; jeg beder at lægge Mærke til, at jeg kun har gjengivet og fortalt, som alt er tilgaaet og passeret.

I Pinneberg Geholz, eller som vi paa dansk vilde sige, i Pinnebergerlundten gik saa vi to, F. og jeg, os en Tur sammen. Det var et friskt Efteraarstidspunkt; Sol og Luft var enige om at male med klare, stærke Farver og gjøre skarpe Skjel. Alt i Naturen laa i forunderligt bestemte Omrids, saa afgjort i sit Udtryk, og over den lille Mand, som jeg gik ved Siden af, var det samme Præg af Klarhed, Bestemthed og Afgjort. Der laa i Luften noget, som drev mig hen imod det samme.

Der var noget i mig, som trængte paa, og noget, som stod imod, og saa kom Afgjorelsen.

„Broder F!“ saaledes brød jeg F'en, „Gud har ført Dem paa min Vej. Jeg føler det saa vist og sikkert og ved, at det er for at hjælpe mig; derfor vil jeg lægge alle, vante Hensyn tilside og bede om Lov at skrive for Dem.“

Han gav et lidet Nik, og jeg begyndte.

Jeg sagde kun det allerværste; kun netop det, som det var sværest at faa Munden til at sige, og som aldrig før var gaaet over mine Læber til andre end min Hustru; men jeg sagde det helt ud og uden Forbehold, saa vidt jeg selv forstod det. Det kneb; det var som Udyr og hæsligt Kryb paa Tungen; men ud kom det. Jeg skildrede med saa Drd med hemmeligste, skjulte Liv igjennem Maren, den uafbrudte Feber, Uro og Kamp imellem Gud og Selvet, som havde slidt mig op; jeg viste ham mit Hjertes fine Hovmod, som Gud nu havde vist mig det, og bekendte al den Raaf og Skyld, som Selvfølelsen havde bragt over mit eget Liv og andres. Jeg sagde ham, at jeg længst havde forstaaet, at min Sygdom, medens den var mig en frygtelig Svøbe, dog var beklædt som en naadig Frelse, Kaldelse og Hjælp fra Gud mod Egenlystigheden, og at den nu saavidt havde naaet sin Hensigt, som den havde gjort mig Livet saa utaalstigt, at jeg var beredt til fuldstændig at strække Baaben og til at slippe og kvittere alt, hvad Herren maatte pege paa, som ham imod. Jeg begjærede som en Naade at faa Broen kastet af bag efter mig — jeg kunde takke Gud, fordi han ikke havde undt mig No, men var vedbleven at drage mig længere og længere ind i Trængselens Idov, indtil jeg, som nu, var bleven fuldstændig udtømt paa alle falske Haab og Støtter og havde intet tilbage, slet intet, uden ham og ham alene.

Jeg talte ud af Sjælens Dyb.

Men det var underligt, som Lyden af min egen Stemme faldt paa mit Øre med en fremmed Klang. Det var som en anden, der talte, og jeg selv kun stod som Trediemand og lyttede til, medens mit Blif fulgte Solens lange Fjæde igjennem Skoven og et enligt faldende Løv, der sitrende drejede sig for Binden, for det lagde sig til Hvile.

Og trods Skam og Pine var der dog i Ordene og Lyden en Klang af Sandhed, som kvægede mit eget Hjerte. — Og hvor det lettede, da alt var sagt! En Centnerbyrde var taget fra min Sjæl, og jeg kunde aande dybt og frit og se enhver i Øjet. Jeg følte Fred.

Om Eftermiddagen var der Missionsmøde i en uhyre stor Sal i en Gæstgivergaard. Et frivilligt blæsende Musikkor fra nogle Ynglingsforeninger var mødt, og F. samt to andre Missionærer talte.

Den første Taler har til Tekst: den rige Yngling, som kommer til Jesus med Spørgsmaal om, hvad han skal gjøre for at arve et evigt Liv.

Tanken om Døden holder Spørgsmaalet om Evigheden aabent over den ganske Jord.

Jude i Hjertet af Afrika kommer en Sort til Livingstone og spørger: „Har F. hvide Mænd i Eders Land fundet et Middele imod Døden?“

Saalænge der er Død til, saalænge vil der ogsaa være Religion. Spørgsmaalet: hvad skal jeg gjøre for at arve et evigt Liv? foreligger for

enhver af os — idag, i denne Stund; og da Spørgsmaalet i vor Tekst er rettet til ham, der kan besvare det paalideligt, saa lader os, Venner, lytte til Guds Søns Røst. . . . saaledes omtrent lod Indledningen.

Den næste taler om Synderinden i Simon Farisæers Hus, varmt, djærvt, med Ordets Braad og med Evangeliets Balsam.

Paa Stolen bag mig sætter der sig en middelaldrende, blondhaaret og blondskægget Mand i Følge med en ung, fortklædt Pige.

Under en Pause hvifter en mig i Øret: „Han taler dansk.“

Jeg vender mig om til den Blonde og siger paa dansk: „Tør jeg spørge, om De er en Landsmand?“ hvorpaa Vedkommende gjør Rede for sig: Hans Forældre var danske, og hans afdøde Hustru havde været dansk; han var Kjøbmand i Pinneberger By.

Efter endt Møde blev jeg af ham inviteret til sammen med Missionær F. at spise tilaftens hos ham.

Vi fulgte, saa med ham og Datteren. Udenfor et lidet beklædt, enetages Hus standser vi og venter der i Samtale, til Datteren kan komme ind og saa tændt Lampen i Stuen, hvorefter vi træder ind.

Krak! Krak! lyder det os imøde, Lampeglaset er sprunget, Glasstumperne falder klirrende paa Gulvet, og Dsen flaar os imøde. Lampen maa slukkes igjen, og vi famler os i Mørket og de ubekjendte Lokaliteter tilhæde paa en Stol, indtil en anden tændt Lampe bringes ind. Denne har en Historie, og den faar vi. En Dag kommer vor Vært ind til en Handelsven i Hamburg, hvor der staar en Mængde Lamper opstillede, som denne har kjøbt paa en Auktion for godt Kjøb, men ingen Afsetning har paa, da han ikke handler med den Slags Artikler. Vor Ven betragter et Eksempel og ser, at det er fortrinligt Arbejde og værdifulde Lamper ja tilmed en ny Opfindelse, „Patenteret Sikkerhed“ staar der paa dem; — væltes de, da gaar de ud og kunne saaledes aldrig foraarsage Ildsvaade. Vor Vært illustrerer Fakta, han hælder Lampen, den gaar pligtstydigt ud, og vi sidder for anden Gang i Mørke. Nu, han kjøber de 400 Sikkerhedslamper for en Spotpris og tjente adskillige Hundreder af Procenter paa dem. Det var vor Introduktion hos vor nye Ven. Manden var glad i den Tro, og vor Herre Jesus har baaret alle hans Synder og vil sørge for ham i alle Ting. Han er Sennepsfabrikant og ønsker at vise os sin Fabrik; han vil overhovedet vise os alt, hvad han har og tror kan fornøje os. Først og fremst viser han os sit venlige og tilfredse Ansigt og fortæller om alt, hvad der er hændt ham; om hans Hustru, som døde, om en liden Gut paa 4 Aar, der døde, og som en Naab malede efter et Fotografi — Stykket hænger paa Væggen for os; — om Datteren, der fornylig var dødsdyg, men som Herren sparede; om sine gode Naar og sit glade Sind, og igjennem alt gaar hans Tak, fordi Herren gjorde det netop saaledes, som det kom, og ikke anderledes. Det er den fornøjeligste Mand, jeg har truffet paa — et Billede paa Gudsfrugt i beklædte Naar; — jeg sidder ret og nyder ham og opmuntrer ham, som god Tilhører, til at blive ved. Saa kommer der en indviklet Historie om en Forretning paa Rusland, om et Øskeshoved Sennep, som vi gjør os Umage for at følge i alle dens fine Forgøngninger, og saa kommer Aftensmaden. Derefter viser han os Fabrikken og Sennepsfæ — fra Holland, Amerika, Indien og fra Orienten — dette sidste, som Guds Ord nævner, som det mindste af alt Frø, men som dog kan vokse op og blive som et Træ, hvori Himmelens Fugle kunne bygge Rede. Vor Vært har selv gjort Forsøget i sin lille Have, og vi faar hver nogle Frøform med til at forsøge med i en Blomsterpotte i Vinter.

Derefter tænder Sennepsfabrikanten en liden Blændlygte og fører os igjennem Pinneberger Lund ad en Gjenvej hen til et lidet Hus, hvor man venter os til en Bibelamtale. Det er hos simple Haandværksfolk, efter Lugten at dømme er det en Skomager, vi er hos.

F. udlægger de sidste Vers af Davids 91de Psalm: Han har Lyft til mig; han kjender mit Navn; han paakalder mig, (siger Herren); og disse tre Ting gjør, at Herren lover og forpligter sig til at udfri ham, at ophøje ham, at bønne ham, at være hos ham i Nød, at løse ham og herliggjøre ham, at mætte ham med et langt Liv og at lade ham se sin Salighed. „Efterdi han har Lyft til mig“, efterdi han begjærer mig.“ Mennefsket har mange Slags Begjær og begjærer ofte Ting, der er det i

høj Grad skadelige, begjærer og lever i det, som fordærver Sjælen og fører bort fra Gud. Da maa den trofaste Herre, som elsker os, ofte tage haardt for at gjøre os kjede af Verden og trætte af os selv, for derved at bringe et Begjær frem i Hjertet efter det, som er her oventil, en Trang og et Raab efter Frelse — efter Gud. Naar dette er skeet, „da vil jeg udfri ham“, siger Herren.

Den naadige Gud vil da med Glæde komme dette Begjær imøde og give, hvad der har evig blivende Værdi, og hvad der tilfredsstiller enhver Trang og ethvert Behov, nemlig: Jesu Kristi Tro.

„Jeg vil ophøje ham; thi han kjender mit Navn.“

Man kjender en, alt efter som man kjender hans Person; kun at kjende en af Omtale eller paa anden Haand er ikke at kjende ham. Vi kjender kun Gud, saavidt som vor egen personlige Forbindelse med ham naar og rækker. Der er blandt andet det Mærkelige ved Gud, at han ganske svarer til sit Navn eller til sine Navne, det er, de Navne som Skriften giver ham.

Han er, hvad han hedder og kaldes. Han har mange Navne. Han kalder sig selv: Jeg er den, jeg er — han hedder: Underlig — Raad — Frelsesfyrste — han kalder sig selv: Fader, — og Gud Fader svarer til alle Skrifstens Betegnelser af ham, ligesom den mennefskelevne Guds Søn, hvis Navn blev givet forud for hans Fødsel; svarer til sine: „Hans Navn skal være Jesus, en Frelser; thi han skal frelse sit Folk fra deres Synder“ — Og hans Navn er Kristus: en Konge.

Her en Knudepunktet. Kjende vi Guds Søn som vor Frelser og som vor Herre, da har vi derved Nøglen til Forstaaelse af alle Guds Navne og fri Udgang til Himmelens Gud, ja, Barneret og Arveret til alle Himmelens Herligheder. For nu at komme i nærmere Bekjendtskab med Gud. — Og dette er det evige Liv, at de kjende Dig, den eneste, sande Gud, og den, Du udsendte, Jesum Kristum, — Joh. 17, 3. — da lader os sætte os i Forbindelse med ham, lader os paakalde ham for alt vort Behov og i al vor Trang, da lader os raabe til ham i vor Nød og tro ham paa hans Ord, naar han paa Forhaand tilfiger og forjætter os: „Jeg vil bønne Dig; jeg er hos Dig i Nød; jeg vil udfri Dig og herliggjøre Dig.“

Er disse hans Løfter sande og paalidelige, — og derom vil vi jo kunne overbevise os ad Erfaringens Vej, — hvad Nød har vi da? Da kan jo ingen Fiende overvinde os, og selve Djævelen vil ikke kunne rive os af hans, vor Frelses og Herres Haand; men alt maa tjene os tilgode — med eller mod sin Villie maa alt paa den store Guds Bud føje sig til bedste for dem, der elsker Gud.

„Og han vil mætte os med et langt Liv og lade os se sin Salighed.“

Der gik Straaler af Lys og Haab igjennem min Sjæl den Eftermiddag og Aften, og de vi om Aftenen i overfyldte Kupper kjørte tilbage til Altona, følte jeg mig saa oplivet, som jeg ikke paa lang Tid havde været. Næste Dag, Mandag, gif hen som de foregaaende med Møder og Forhandling; men nu nærmede Missionsmødet sig sin Slutning.

Om mine Rejseplaner var der siden ikke bleven nævnt et Ord. — Ratten mellem Mandag og Tirsdag vaagnede jeg omtrent ved Midnat med en Fornemmelse af, at Gud vilde mig noget.

Der var saa stille i Ratten, at jeg kunde høre mit eget Hjerte slaa.

Først var alt blandet sammen, men lidt efter lidt udsøndrede det ene sig fra det andet, og det mest brændende Spørgsmaal: hvor skal jeg rejse hen? stod klart i Forgrunden.

Hvor maa jeg rejse hen? Kjære Gud og Fader! hvad er din Villie med mig? Hvor er din Vej, den Du har udseet for mig?

Du ved, Herre, at jeg tør ikke mere gaa min egen, ikke for mit Liv; derfor vis mig din. O! vis mig den! Du har lovet det, o, Gud! Du har sagt, at Du vil undervise mig og lære mig om den Vej, paa hvilken jeg skal gaa. Du har sagt: „Dager Ord med Eder og omvender Eder til mig“. Høfens 14, 3. Se, her er jeg. Jeg laa stille og ventede og lyttede.

Saa kom det Ord til mig: Vi eter Herren og tag vare paa hans Vej, saa skal han ophøje Dig til at arve Landet, (Bj. 37, 34), og dette Ord: Herren er god mod dem, som bier efter ham, mod den Sjæl, som spørger efter ham. (Begr. 3, 25). Tilfaldt faldt

der en stille No over mig, og i denne Stilhed fornam jeg, at der laa et Svar til mig. Jeg hørte ingen Lyd; jeg saa intet Tegns; men dog forstod jeg dette noget, som bragte Bud til mig; var det en Kæft, saa var den saa uendelig fin, at mine Sandser ikke kunde fatte om det, og mine Ord ikke kunde beskrive den; men for mit Hjerte stod det klart: „Du skal ikke rejse til Hauptweil og ikke til Stalien; men Du skal rejse hjem.“

Der var en underlig Klarhed over dette, en Aandens Klarhed, som kvægede mig dybt ned i Hjertet. Jeg laa længe vaagen med Tænkning, og saa saldt jeg i rolig Søvn.

Jeg vaagnede næste Morgen med en uklar Fornemmelse af, at der var steet noget vigtigt med mig, og lidt efter lidt dukkede Natens Minder frem.

Jeg gjenmægik atter og atter i Tanken, hvad jeg havde gjenmemlevet, men bestandig spandt det fra mig igjen; det var mig umuligt at fastholde det. Efter som det saakaldte virkelige Livs Virkelighed rykkede mig paa Livet opad Dagen, blegnede og udviskedes det om Natten passerede. Ved Dagslyset tog det sig helt anderledes ud end i Natens Mørke og Stilhed. Formisten var nu lys vaagen og gav sit Besyv med. „Naturligt,“ sagde den, „om Natten forrykkes alle Dimensioner, det Smaa bliver stort, og omvendt; om Natten raader Fantasi og staber Ting, der ikke taaler Lyset, men om Dagen raader jeg, naar kolde Vand i Blodet og holder nøgternt Justits med Tanker, Følelser og Planer. Hvad? rejse hjem igjen? Vende om nu, da Du engang er kommen ud? og komme hjem med usorretet Sag, syg og ussel som da Du rejste hjemmefra? Til Hamburg for at holde Missionsmøde med Folk, der ikke angik Dig, og saa vende hjem til den danske Vinter 8 Dage efter? Man vil nok undre sig og med Rette spørge Dig: „Hvorfor?“ Hvad vil Du svare? Vil Du sige, at Du havde en Drøm, en Aabenbaring maatte? Tag Dig iagt. Lad ikke Sværmeriet og Fanatismen faa Dig i sin Magt; thi da er Du først ret fortabt til Sjæl Legem.“

Men nede fra Hjertedybet lod en bedende Kæft: O, laa det ikke hen; thi det var dog Guds Stemme! Det kjæmpede og stred i mig. Jeg følte Nødvendigheden af at være alene, derfor rev jeg mig løs fra Bennerne og gik ind ad Aftenen til. Det var tidligt paa Formiddagen; i Aften-Pavillonen var endnu kun ganske faa Gæster. Jeg gik derind og udgjætte mig en enlig Plads ved et Vindue ud mod Vandet.

Sluttes.

Hvem er hun?

af
Jeanie L. Gould
ved D. B.
(Fort.)

Det var et meget muntert Maaltid. Mr. Gray var bestemt paa at bortjage det vemodige Udtryk fra lille Marjories Ansigt, og det lykkedes ham fuldkommen; hun glemte aldrig dette Aftensbord. Først fik de en dejlig, mørk Beessteg, og Dommeren gned Potetes ud i Sausen til hende og smurte Smør paa hendes Kjæks, saa fik hun en stor Portion af en delikat Omelet (Mrs. Merrills Stoltthed) og et stort Glas Mælk og, for at sætte Kronen paa det hele, et stegt Æble og Røge med Rosiner i. Rosinerne var noget udfjendt for Marjorie, og hun betragtede dem med et usikkert Blik, til hun saa Mr. Gray spise sine med stor Appetit; da bødvede hun sig til at tage en Bid og kom straks til den Slutning, at de rare, sorte Tingester var det bedste af althammen.

En Stund efterat der var taget af Bordet, kom Mrs. Merrill ind med en smuk hvid Kat og to Katunger, den ene gandske hvid som Moderen og den anden med en løjerlig liden Blet paa sin Hale og Kæft. Marjorie fik dem i Armen og blev snart saa indtaget i den lille plettede Katunge, at da adskillige Herrer kom ind for at tale med Dommeren, bad hun frygtomt om at maatte tage den med ovenpaa.

„Saa, det kommer an paa Mrs. Merrill,“ sagde Dommeren. „Hun syntes ikke om det, naar Regie vilde have en saadan med op i Buggen, men kanske

hun vil lade Dig faa Lov for en Gangs Skyld. Gaa nu tilfjængs, mit Barn, og vaagn frisk og glad imorgen.“

Marjorie tog den lille Katunge ømt i sine Arme, gik et Skridt til Døren, kom saa langsomt tilbage og sagde jagte: „Maa jeg kysse Dem, Sir?“

Han lagde hendes lille Hoved mod sin Skulder og trykkede to varme faderlige Kys paa Barnets Mund, hun, der ikke mindedes en Moders ømme Kjærtegn; og skjönt hans Benner ventede paa ham, tog han Marjorie i sine Arme og bar hende ud til Mrs. Merrill.

„Se til, at hun har nok over sig, Mary,“ sagde han, idet han gik igjen. Marjorie saa efter ham med en svulmende Følelse, som hun ikke forstod.

„Om!“ sagde Mrs. Merrill, da hun tog Marjorie op i sit eget Værelse, hvor en liden Seng var sat ind til hende, og begyndte at klæde hende af; „der er somme Folk, der ikke gjør noget halvt. Saa,“ sagde hun og nikkede, da hun saa de alvorlige Barneøjne fæstede paa sit Ansigt, „der er ikke mange lig ham!“

„Nej, han er en rigtig god Mand,“ sagde Marjorie bestemt.

„Ja, Barn, det kan Du være sikker paa. Du var heldig denne Gang. Saa, her er et Natklæde, — men kjære Barn! er dette alle de Klæder Du havde paa?“

Marjorie rødmede og sukede dybt. „Jeg har ikke mere! der er en Kjole og to Par Benklæder, som Barney gav mig, og et gammelt Kaliko Forklæde i Bylten —“

„Na ja, bryd dig ikke om det, Kjære,“ sagde Mrs. Merrill trøstende; „vi skal nok holde Dig varm imorgen, og heldigvis har jeg i min Skuffe et gammelt Flonelsplag, som tilhørte Master Regie, da han var en liden Gut, og jeg tror, det akkurat vil passe Dig.“

Dette blev fundet frem, og Marjorie blev saa optaget af at beundre dets smukke Farver, at hun tildels glemte sin Befymring og lagde sig ned under de varme Tepper med et tilfreds Ansigt.

„Men skal Du ikke læse din Aftenbøn, eller har Du aldrig lært nogen?“

„Barney lærte mig et Ave,“ sagde Barnet, men jeg tror, jeg har kunnet en Bøn — hun tænkte efter og søgte at tilbagefalde en dunkel Grindring. „Det var noget saadant — Jeg beder Dig Herre, min Sjæl — jeg kan ikke mere.“

Hvor besynderligt, tænkte Mrs. Merrill. „Aldrig har jeg nogeninde hørt den Bøn af et ist Barn. Jeg tror, det er den samme, jeg lærte, da jeg var Barn,“ sagde hun derpaa; „gjentag den efter mig, Marjorie.“

Med foldede Hænder, stille og alvorlig, gjentog Marjorie den smukke Bøn, som saa mange Børn har fremstannet, naar de har lagt sig til at sove med sin Moder siddende over sig.

Men Mrs. Merrills hjærlige Dine fyldtes med Tænkning, da hun saa paa det hjemløse Barn.

Det sidste, der den Aften svævede for Marjories søvndrukne Øjne var den flammende Ild, der flimrede paa Bæggen, Marys behagelige Ansigt og Katungerne sovende i hendes Fang.

2det Kapitel.

„Reginald,“ sagde Miss Rachel Gray, idet hun standsede sin Gang frem og tilbage i Værelset, „jeg skulde ønske, Du vilde lade Pianoet være og sidde roligt nogle Minuter. Din Far maa være her snart.“

Ilden brændte muntert i Kaminen, og Spejlet gjengav et smukt udstyret Værelse med et dækket The-Bord i Midten, hvis snehvide Damask og flinende Sølvstøj forraadte Miss Rachels fine Smag og Orden. Intet Bord, som hun nogeninde havde høvt Opmærksomhed med, havde manglet noget, selv ikke den mindste Ubetydelighed, i Orden og Methed. En Afford eller to i hurtig crescendo, der nærmest lignede et Slag og derpaa raske, utaalmodige Skridt paa Gangen, og Reginald Gray marscherede ind med Hovedet kastet tilbage paa en Maade, som var almindeligt for det Hoved, naar hans Tante i særlig Grad vakte hans Bredde. Han havde sin Faders smukke Træk

og Ansigtssfarve, den samme smukt formede, udtryksfulde Mund og de samme dybe, blaa Øjne, som lyfte en imøde fra hans Moders Billede, der hang overfor Kaminen. En høj, velbygget Gut paa fæstest Nar, fuld af Liv og overstrømmende Munterhed og en Drillelyst, som den stakkels Miss Rachel kun kjendte altfor vel.

Skjönt eneste Barn, var han bleven ledet af en bestemt, fjærlig Haand, og saa latterlige end mange af hans Spillopper var, betænkte han sig aldrig paa at lade sin Fader se dem i hele deres gutteagtige Naragtighed, og Faderen lo af ham og med ham, gav Raad og Tilrettevisning.

„Tante Rachel,“ begyndte Regie med sin mest drillende Stemme, „jeg skulde just have saadan Lyft til at spille „Old Dan Tucker“ for Dig med Variationer til. Saadanne Variationer, Tante! der er en Bals, en Ril og et Accopagnement med venstre Haand — det er alt sammen en Gottschall værdig, kan jeg forsikre Dig, og Du er saa glad i Musik.“

„Ja, et Slags Musik,“ sagde Miss Rachel. „Den for hende særegne beherskede Tone, altid blid, skjönt hendes Stemme af Naturen var uheldig skarpt.“ „Jeg syntes godt om de Choraler, Du spillede i søndags.“

„Ja, men har Du nogeninde hørt de klassiske Barnekammerim: „Der var en Mand i Byen“, den kan udmærket hænges paa samme Melodi som „Antioch“, og Regie gav en særønderrivende Bøve med Fjæstetone.“

„Reginald!“ Miss Rachel tilfæstede ham et brejdende Blik, netop hvad den støjeragtige Gut ønskede, men da hun erindrede, at enhver Tilrettevisning vilde være spildt, opgav hun det og spurgte:

„Har Du indom hos din Bestemor eller Forfoster idag?“

„Ja, og den kjære gamle Dame gav mig hele fem Dollars. Na, saadan Moro, jeg skal have for de Penge! Jeg ved ikke, om jeg skal kjøbe den nye Udgave af Negerfange — i Pragtbind — eller et Par nye Skøjter.“

Miss Rachel tog ingen Notis af de plettede blaa Øjne og krusede Læber, men begyndte igjen sin langsomme Vandring frem og tilbage med Haanden over Øjnene, hvilket var hendes Vane naar hun havde noget at tænke paa. Regie iagttog hende; der var altid noget eget tirrende for ham ved hendes lydlose Fodtrin; som han engang udtrykte sig: han skulde ønske, hun vilde gaa op og ned paa sit Dæk, ligesom en Mand, en Kammerat, „det vilde der være nogen Mening i.“

Men hvilke nu Tantens og Nævens Tanker end var, blev de hurtig afbrudte ved, at en Nøgle drejedes i Gadedørslaaften, Regie for ud i Gangen og raabte: „Papa, aa Papa, hvor glad jeg er over, at Du er kommen.“

„Dg glad er jeg over at være her, Rex, min Gut,“ lod Mr. Grays klare, friske Stemme.

Regie slog Armene om Faderens Hals og kyskede ham ordentlig. Stor som han var, gik han aldrig tilfjængs uden at „kysse Papa“, og jeg tror neppe, han vilde stannet sig for at tilstaa, hvormed han savnede dette Godnatkys, naar hans Far var borte paa sine Forretningsrejser.

„Dg Du, Rachel,“ sagde Dommeren, da hans Søster mødte ham i Spiseværelset med en hjærlig Hilsen. „Hvorledes er det med Hovedet? Bedre. Jeg haaber, Rex ikke har været mere playfom end sædvanlig. Viser han Dormatten Opmærksomhed nu om Dagen?“

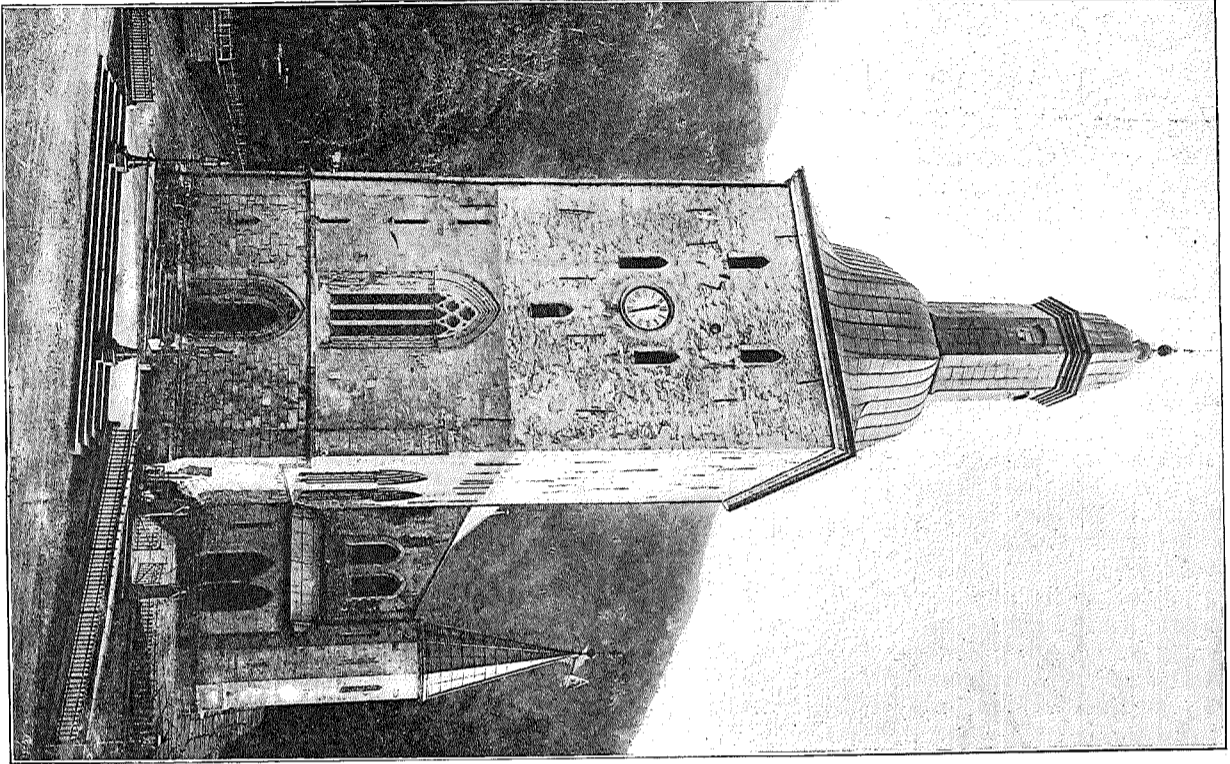
Regie lo. „Jeg huster det en af tre Gange,“ sagde han aabent; „men Tante kan da idetmindste sige, at jeg sætter de smidsige Støvler igjen i Gangen. Jeg har anlagt Tøfler i det sidste, Papa, se blot,“ og han strakte ud sin Fod, der var omsluttet af et udmærket smukt strikket Arbejde. Bestemamma har arbejdet disse til mig.“

„Det var suilt af Bestemamma,“ sagde hans Far. „Hvordan har hun det?“

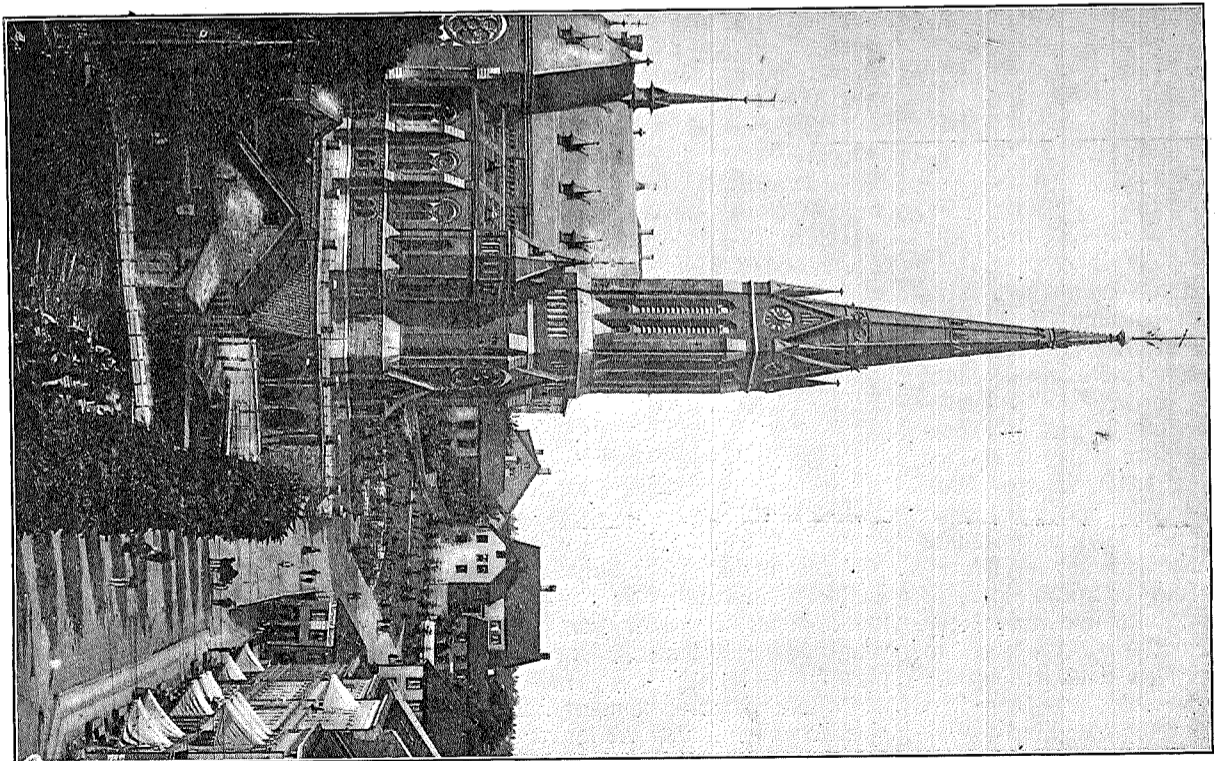
Mr. Gray havde nu faaet Overfrakten af, og Miss Rachel ringede for at beordre Aftensmad, hvortil de satte sig, medens Regie gav en Beretning om sin Visit hos Bestemor og den Gave, han havde været saa lykkelig at modtage af hende.

„Dg dine Læser?“ spurgte Mr. Gray, „hvordan gaar det med Græsten, Rex?“

Hvilke Forvansninger og Forkortelser Reginald Grays Navn var udsat for — og det var med hans, som med andre Skolegutters ikke saa — saa tiltalte hans Far ham næsten altid med Rex. Og imellem,

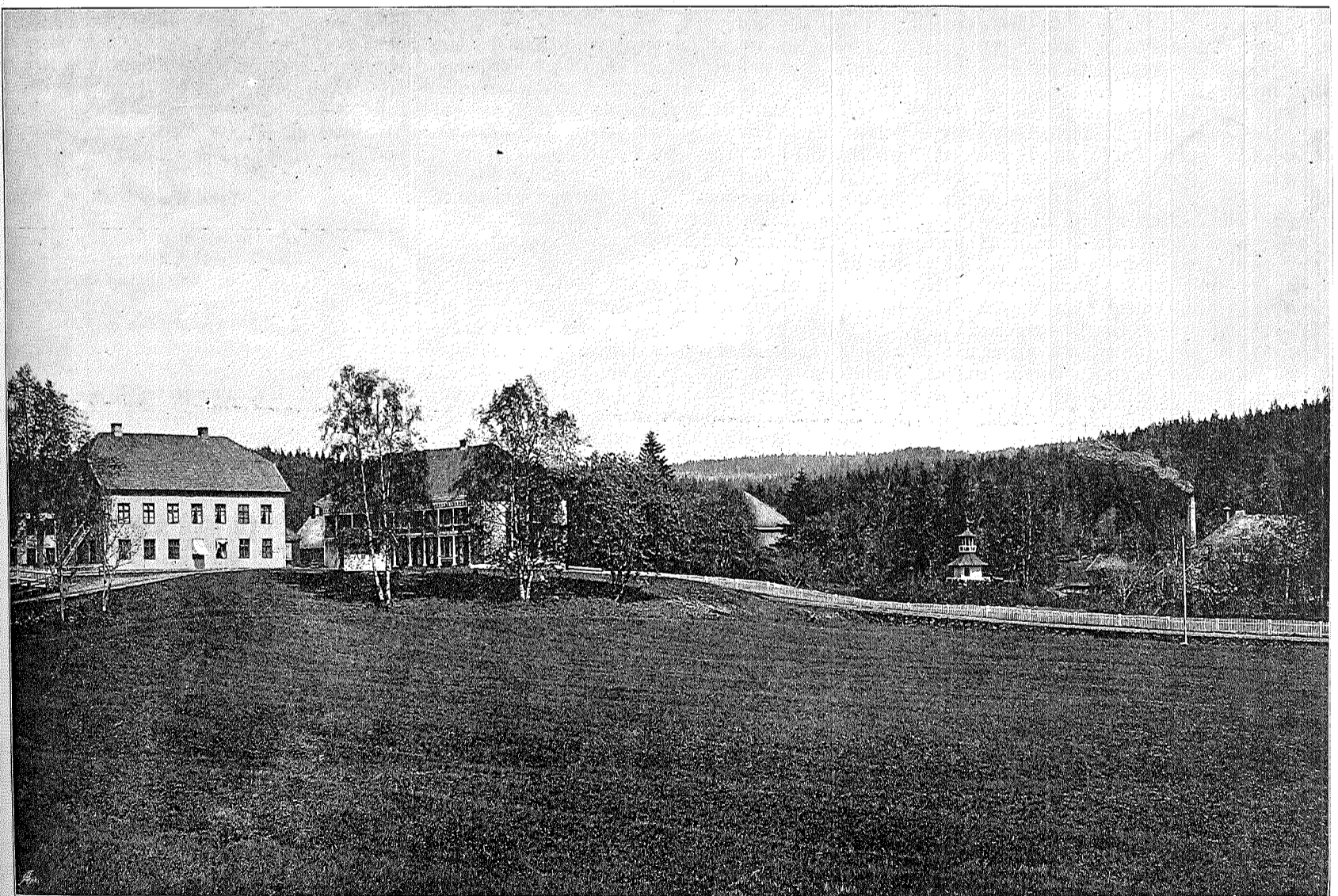
Bergens Domkirke.

Stenbals Kirke.

En Postillon d'Amour paa Sæteren. Efter et Maleri af F. Ortlieb.

Odals Verk. Efter Fotografi af Axel Lindal.

Saa var Marthe sigjen alene paa Sæteren og dog ikke alene; thi jeg haaber, at vort Besøg ikke havde bragt nogen Forstyrrelse ind i hendes stille, harmoniske Liv.

Paa Hjemvejen var der mange Tanker, som beskæftigede mig.

Jeg havde en Følelse af, at vi paa Sæteren havde fornummet noget af det for Verden usynlige, men rige aandelige Liv, som leves i Guds Rige paa Jord af Guds sande Børn, et Lust af det evige Liv, som først fuldendes hjemme hos Gud, men som begynder herne i den Menneftjæl, som lever sit Liv i Troen paa Jesus Kristus, en Følelse af, at den opstandne Frelser endnu kommer til sine adlydende Døtre med sit livsalige: „Fred være med Eder!“ og styrker og trøster de dybest bøjede under Vandringen herne og opholder dem i Troen og Haabet, hvor ensomme og forladte de end er i Verden.

Lillige maatte Tanken glide hen paa, at der ved Guds Naade er mange flige „Marther“ her i vort kjære Fædreland, baade af Mænd og Kvinder, hvem den Herre Jesus styrker og trøster til at bære sit tunge Kors under Vandringen.

Men samtidig dvælede den ogsaa ved det forfærdelige Ansvar, som de Mænd har, der har sat som sit Livs Opgave at nedbryde Troen paa Frelseren i Hjertene, saa at de virkelig bliver alene under sin tunge af Trængsler hjemjagte Vandring herne.

Vor Hjemtur var ligesaa hyggelig som vor Optur, idet den lyse Sommerhimmel hvælvede sig ligesaa ren og klar over os den Aften, som den foregaaende og vore Hjerters kun husede lyse og venlige Minder fra vort Samvær og vort Udsigts- og Sæterbesøg.

Under mit senere Ophold i Bygden saa jeg oftere Marthe, og hendes Hilsningsord paa Sæteren stod da altid for mig.

Naar jeg efter mine Bibellæsninger i hendes Grænd fik se hendes lyse, venlige, af Gudsordet bevogede Ansigt, maatte jeg altid tale nogle Ord med hende. Grundmelodien i vor Samtale var da stadig de Ord, som ved Sæterbesøget havde præget sig saa dybt i mit Sind:

„Naar jeg er alene, da er det ensomt.“

Men jeg haaber, at Marthe saavel da som nu sjelden er alene; han, hun har sat sin Lid til i Liv og i Død, finder nok Vej til hendes Hjerte i den ensomme Hytte i Skoven saavel i Livet som i Døden.

Hjemløs.

Naar en af mine Vandringer igennem Byen Minneapolis traf jeg en Landsmand, som laa syg af Tæring, og hvis afmagrede Ansigt og udhulede Øjne alt vidnede om, at her var en, som bar Dødsmerket. Han trængte til Deltagelse, og da jeg gav mig i Samtale med ham, faldt han Trang til at fortælle mig sin Historie. Et Brudstykke af denne lod saaledes:

„For 6 Aar siden kom jeg fra „det gamle Land“ til Michigan, hvor jeg levede iblandt svenske og blev forlovet med en svensk Pige. Hun var smuk, det var hun; vi var glade i hinanden og tænkte paa, hvor skjønt det vilde blive, naar vi fik vort eget Hjem. Men hun døde, og nu syntes jeg ikke, jeg havde Lust til at blive der længere. Saa rejste jeg til Duluth og derfra til Minneapolis; jeg havde jo Penge nok, saa jeg kunde rejse tilbage igjen, ifald jeg ikke trivedes der. Den første Nat, jeg var her, blev mine Penge stjaalne fra mig, og kort efter blev jeg syg og kom paa Byens Hospital; men jeg fik saa daarlig en Behandling, at jeg hellere vilde ligge og dø paa Gaden end blive der, og saa var der nogle, der hjalp mig her hen i denne Stue. Her ligger jeg fremmed og ene og længes kun efter, at jeg maatte dø.“

Det fortalte han med en rørende Bemod. Da jeg derefter talte lidt med ham og bad med ham, græd han som et Barn.

Idet jeg forlod den stakkels hjemløse Mand, og mit Sind var nedbøjet ved at tænke paa de mange hjemløse, Lidende og Forladte, der sidde trindt omkring, vendte mit Øje sig opad, hvor Tanken standse ved Faderhjemmet i det Høje. Dette Hjem, tænkte jeg, omskiftes ikke, og det Menneftbarn, som

har hjemme der, er aldrig ene, selv naar Venner og Slægtninge bo i det Fjerne, og bliver aldrig hjemløs, var det end nok saa forladt af Mennefter; thi Jesus har sagt: „Jeg er med Eder alle Dage indtil Verdens Ende.“ Og: „Jeg gaar bort at berede Eder Sted. Og naar jeg er gaaet bort og faar beredt Eder Sted, kommer jeg igjen og vil tage Eder til mig, at hvor jeg er, skal ogsaa I være.“

U. N.

Odals Værk.

(Til Billedet!)

Odals Værk, beliggende i søndre Odalen, 3 1/2 Tilmes Jernbanerejse fra Kristiania, er i 1708 optaget og anlagt af en Foged Johan Stenful, som var en meget rig Mand, og som boede paa Gaarden Kjøflet der i Nærheden. Til Værkets Drift lod han opføre Masovn, Smelttehytter, Smedjer og forskellige Bygninger til Beboelse for Arbejdsstokken, og 5 forskellige, tilbels betydelige Damme til Opdæmning af Vand til Drevkraft, nemlig Hoveddammen ved Fløten, Valsjødammen, Såransjødammen, Myrdammen og Elgaterdammen, begge de sidste ca. 3/4 Mil fra Værket. Værket ejede i de første Tider hverken Skove eller Jordegods, og samtlige Damme og Anlæg blev opførte paa Grund tilhørende forskellige omkringliggende Gaarde. Driften blev imidlertid ulønlig „formedelst Malmens Vanartighed“, og efter 12 à 15 Aars Drift blev Værket nedlagt. I 1723 sees det at ejes af Kongen af Danmark for 1/8, Fru Cancelliraad Collett for 2/8, Monj. Lars Hammer for 2/8, Borgermændene Børger Olsen og Jens Jacobsen „udi Vaterland“ for 1/8 og Claus Stenful for 1/8. Sidstnevnte var Søn af da afdøde Foged Stenful. Dette Interessentskab ejede Værket til 1739; men i alle disse Aar laa det øde og forladt paa Grund af daarlige Konjunkturer og enkelte af Participanternes mislige økonomiske Stilling. Smedens forfaldt derfor det hele Værk med Huse, Damme og øvrige Indretninger, og Værket tabte dermed sine betydelige Rettigheder.

Derved at Spitalens Malmgruber, ca. 1 Mil fra Værket og med god og blød Malm, i 1737 blev opdagede, blev Opmærksomheden atter henvendt paa Odals Værk, og i 1739 dannede Kaptejn Ulrik Rosving et Interessentskab, der efter at være tilstaaet omfattende Rettigheder, gjenoptog Driften. Ved Circumferensheft af 16de September 1739 blev saaledes anordnet og stadfæstet:

1. At alle Sagbrug i en Omkreds fra Værket af ca. 4 Mil skulde nedlægges, ligesom det og blev forbudt alle og enhver inden nævnte Omkreds i sine Skove at hugge Bjelker eller Sagtømmer til Salg, idet Skovene alene skulde bruges til Kul og Ved til Værkets Drift.
2. At alle inden Circumferensen liggende Elve, Strømme og Fosse skulde til Værkets Tjeneste være prioriteret, og dets derudi værende Hængsler ikke med noget „arrøris“ under stor Straf.
3. Alle i Distriktet beliggende Bønder skulde være forpligtede til imod „rigtig“ Betaling at udføre Kul- og Bedkjøring til Værket.
4. Skulde Værket og alle dets Undergivne være fri for Told, Tiende og Statter og dets Arbejdere og Betjente for Militærtjeneste.

Men Driften blev heller ikke for dette Interessentskab lønnende, hvisaarjag den ene Delejer efter den anden folgte sine Rækker til Ulrik Rosving, der omkring 1750 blev Enejer af Værket. Efter dennes Død blev det af hans Enke ved Kjøbekontrakt af 30te Juni 1764 solgt til Jacob Neumann, Proprietar til Hassels Jernværk, og dennes Broder Jørgen Neumann. Under disse Herrer blev Værket endel Aar drevet med Kraft. Det beskæftigede saaledes stadig 100 Mand foruden Børn og producerede aarlig 16 à 1800 Skippund Stangjern, 6 à 800 Skippund Støbegods og henimod 1 1/2 Million Spiger. I 1770 folgte Jacob Neumann sin Halvdel af Værket til Jørgen Neumann, der i nogle Aar fortsatte Driften uforandret, og som opførte de endnu foresindende store Husebygninger, saasom Hovedbygningen, Kontorbygningen, Mejeribygningen og Kornmagasinet m. m. Der, hvor disse Bygninger staa, var der før Myr og Morads, der for at skaffe en smuk og bekvem Gaardsplads blev

dræneret og paaflydt med tusindvis Læs af Sten og Grus. Disse store Byggeføretager i Forbindelse med daarlige Konjunkturer bragte Ejeren i større og større Pengesorleg, og Driften af Værket blev ogsaa stadig mere og mere ulønlig, dels fordi der begyndte at blive Mangel paa Kul, foranlediget derved, at de fleste Skove inden Værkets Circumferens i denne Tid blev Kjøbstadsborgeres Ejendom, dels og paa Grund af den almindelige store Pengemangel de Tider, og endelig fordi Transporten af Værkets Produkter til Kristiania blev mere kostbar og besværlig. Jørgen Neumann maatte derfor som forarmet Mand sælge Værket, og dette blev i 1823 kjøbt af Generalkonjul Grønning, der var en meget formuende Mand.

I dennes Eje blev der anvendt særdeles mange Penge til Stedets Forstjonnelse. Der blev saaledes anlagt en stor og smukt beliggende Have om Hovedbygningen, og et lidet Parkanlæg blev iværksat i en lige ind til Husebygningerne gaaende Lyftkov. Endvidere blev de særdeles store Bygninger indredede af dygtige Haandværkere fra Kristiania, der har efterladt sig et smukt og kostbart Smedkerarbejde.

Værket var i Grønnings Tid et af Landets mest besøgte Herresæder, og Ejeren førte som et lidet Hof deroppe. Hovedstadens fornemste og rigeste Familier foretog hyppige Rejser did, og Kong Carl Johan og Oscar den 1ste med andre kongelige Personer overnattede ofte paa Værket paa Rejser mellem Stockholm og Kristiania.

Ogsaa i Grønnings Tid blev Masovnen drevet, og der blev støbt Kaffelovne og smedet Spiger; men Driften var fremdeles ulønlig, og Masovnen blev derfor nedlagt i 1835. Kort Tid derefter døde Generalkonjul Grønning, og i 1836 folgte hans Enke Værket til John Bredeens. Paa Masovnens Tomt opførte denne et Olbryggeri, ligesom han ogsaa opførte et tidsmæssigt Sagbrug og en større Mølle, Krullerud kaldet. Ved John Bredeens Konkurs 1866 kom Værket atter paa Salg og blev i 1868 kjøbt af 7 Mænd fra Elverum, nemlig: H. Berger, H. Opsahl, G. Sætersmoen, M. Aastran, D. Graff, E. Sæthren og C. Bay.

I disse Mænds Eje er Værket betydelig forøget og Driften udvidet. Olbryggeriet er efter 1 Aarbrande, en i 1878 og en i 1888, nyt opbygget udvidet og forsynet med alle tidsnæssige Indretninger. Møllebrugene er ogsaa ombyggede og formaler nu sine 10 Par Kværnstene betydelige Kvanta i Døgne og paa det gamle Teglværks Tomt er opført nu 2 mands Ringovn med tilhørende Maskiner og Indretninger.

Værkets store Skove og betydelige Jordegods er af de forskellige Ejere samreusjøbt og stadig i videt. For Tiden holdes paa Ejendommen ca. 2000 og 17 à 18 Heste. Der er 52 Husmandspladse, som tilsammen føder ca. 70 Kjøer og 2 Sauer. Arbejdsstokken er Aar om andet ca. 1 Mand.

(St. M.)

At „Illustreret Familieblad“, som redigeres trykkes i Norge, udkommer hver Lørdag en amerikansk Udgave i Decorah, Iowa. Prisen paa denne er 1 Dollar for Aaret, betalt i Forstud. Subskription modtages ved hvert Kvartals Begyndelse, men for mindre end et Aar ad Gangen. Alle Bestillinger maa være ledsagede af Forskudsbetaling og adresseres til

„Illustreret Familieblad.“

Decorah, Iowa.

Judhold.

Jernbanesituationer. Af V. L. (Forts.) — Hun. Af Jeanie T. Gould. (Forts.) — Hun var ikke Af S. Aug. Nov. — Hjemløs. — Prins Carl paa Skole. — Arendals Kirke. (Billeder) — Bergens Døds (Billeder) En Postillon d'Amour paa Sæteren. (Billeder) Odals Værk. (Med Billeder) — I geraad.